GedikYatırım

Sanayi üretimi ve sektörel hacim/ciro endeksleri – Nisan 2021

Ekonomik aktivitede güçlü yıllık büyümeye rağmen aylık bazda gerileme hakim

11 Haziran 2021

Sanayi üretimi 11 ayın ardından aylık bazda geriledi, ancak baz etkisiyle çok yüksek yıllık büyüme rakamları ortaya çıktı. Takvim etkisi ve mevsimsellikten arındırılmış sanayi üretim endeksi, 11 aylık kesintisiz (toplamda %68'lik) büyüme döneminin ardından Nisan'da önceki aya göre %0,9 geriledi. Böylece sanayi üretimi yıllık bazda, takvim etkisinden arındırılmış %65,4, arındırılmamış olarak da %66,0 artışa işaret etti. Yüksek oranlı bu artışların nedeni doğal olarak, geçen sene salgına bağlı ekonomik aktivitedeki ani duruş olarak öne çıkıyor.

Hizmet sektörlerinde de aylık gerilemeye karşın çok yüksek yıllık büyüme rakamları var. **Perakende satış hacim endeksi** de Nisan'da önceki aya göre %6,3 gerilediyse de (Şubat ve Mart'ta toplam %9,2'lik artışın ardından), baz etkisinin yardımıyla yıllık 41,7 büyüdü. Sektörel hacim endeksleri de benzer sonuçlara işaret ediyor; aylık bazda gerilemelere karşın, yıllık çok yüksek oranlı artışlar hakim. Örneğin, **perakende ve toptan ticaret ciro endeksinde** aylık bazda %6,9 gerileme, yıllık bazda %64,4 artış var. **Hizmet (ticaret dışı) ciro endeksinde** aylık bazda %4,3 gerileme, yıllık bazda %51,6 artış var. Turizmle bağlantılı hizmet sektörlerinde **(otel-lokanta, seyahat acenteleri ve havayolu taşımacılığı)** ekonomik aktivite halen salgın öncesi seviyelerin çok altında seyretse de, aylık bazda ciro gerilemesi yaşadıkları dikkat çekiyor. **İnşaat ciro endeksinde** ise aylık bazda kabaca %4 gerileme, yıllık bazda %15 artış var. Tüm bu rakamlar, enflasyondan arındırılmış rakamlardır. *Lütfen 2-9nolu grafiklere bakınız*.

Ekonomik aktivitedeki yavaşlama Mayıs'ta da devam ettiyse de, baz etkisiyle çok yüksek yıllık büyüme rakamları görülmeye devam edecek. İmalat PMI, kapasite kullanımı, elektrik tüketimi ve kredi kartı harcamaları gibi bir dizi öncü gösterge ve de 29 Mayıs-17 Mayıs arasında tam kapanmaya gidilmiş olması, ekonomik aktivitedeki yavaşlamanın (gerilemenin) Mayıs'ta da devam ettiğine işaret ediyor. Buna karşın, düşük baz etkisi nedeniyle, çok yüksek yıllık büyüme rakamları görülmeye devam edeceğini (örneğin sanayi üretiminde büyümenin %35 civarında gerçekleşebileceğini) düşünüyoruz. Baz etkisi Haziran'dan itibaren zayıflamaya başlayacak. Buna karşın, ikinci çeyrekte GSYH büyümesinin %15-20 seviyelerinde gerçekleşmesi kuvvetle muhtemel görünüyor.

Grafik 1: Sanayi üretim endeksi; takvim etkisi ve mevsimsellikten arındırılmış

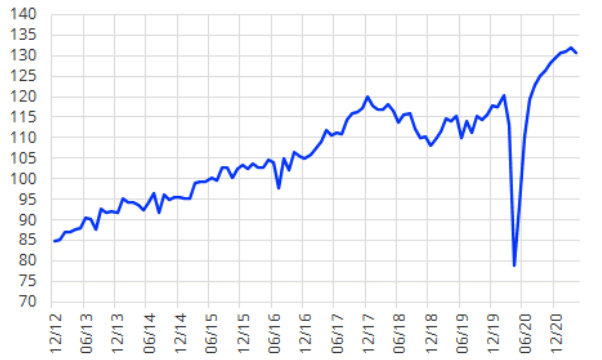

Kaynak: TÜİK

Grafik 2: Perakende ve toptan ticaret ciro endeksi*

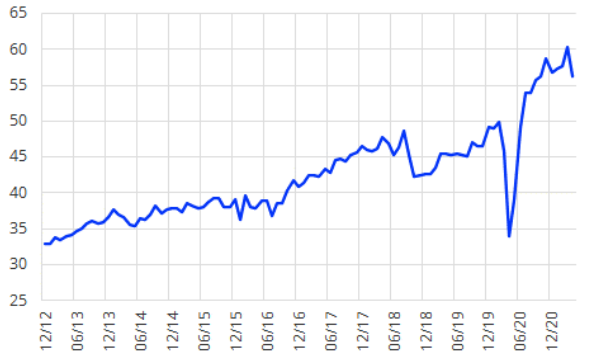

Kaynak: TÜİK

Grafik 3: Hizmetler sektörü (ticaret harici) ciro endeksi*

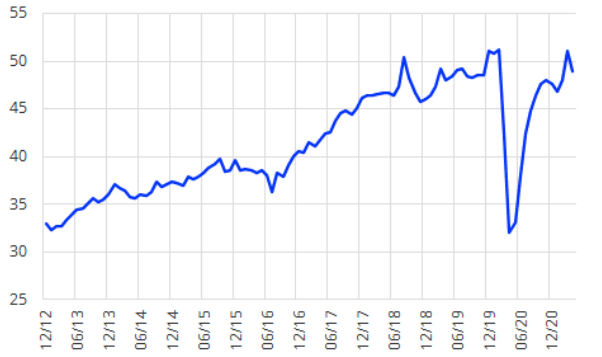

Kaynak: TÜİK

** Takvim etkisi, mevsimsellik ve enflasyondan arındırılmış*

Serkan Gönençler
Ekonomist
serkan.gonencler@gedik.com
+90 212 385 42 38

Lütfen raporun sonundaki yasal uyarıları göz önünde bulundurunuz.

Tablo 1: Sanayi üretim endeksi, Yıllık değişim

		Arındırılmamış (yıllık değişim)			Takvim etkisi arındırılmış (yıllık değişim)			Mevsim ve takvim etkisi arındırılmış		
	Ağırlık*	04/21	03/21	02/21	04/21	03/21	02/21	04/21	03/21	02/21
Toplam Sanayi Sektörü		**65.2%**	**20.1%**	**5.9%**	**66.0%**	**16.7%**	**9.0%**	**-0.9%**	**0.7%**	**0.2%**
Aramalı İmalatı	39%	64.9%	22.4%	10.4%	65.8%	18.9%	14.0%	-2.1%	1.3%	-0.3%
Dayanıklı Tüketim Malı İmalatı	4%	126.0%	34.5%	15.5%	126.3%	29.9%	19.7%	-0.4%	-1.1%	-0.7%
Dayanıksız Tüketim Malı İmalatı	28%	53.0%	15.1%	2.4%	53.9%	11.5%	5.6%	-1.9%	0.1%	-0.7%
Enerji	10%	26.4%	9.2%	-3.2%	26.3%	8.9%	-2.4%	0.4%	6.4%	-0.4%
Sermaye Malı İmalatı	18%	102.1%	25.1%	3.5%	104.6%	21.2%	6.0%	2.1%	-1.9%	3.2%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	**4%**	**25.5%**	**16.8%**	**16.6%**	**25.5%**	**14.7%**	**17.2%**	**-4.1%**	**-2.6%**	**-1.5%**
İmalat Sanayi	**87%**	**71.2%**	**21.1%**	**6.3%**	**72.3%**	**17.4%**	**9.6%**	**-0.7%**	**0.4%**	**0.3%**
Gıda Ürünleri	12%	11.2%	7.2%	1.3%	11.3%	5.0%	4.1%	-4.8%	1.5%	-0.1%
Tekstil Ürünleri İmalatı	7%	181.7%	29.2%	3.7%	193.5%	24.9%	8.0%	-1.8%	2.4%	-1.6%
Metal Eşya Sanayi (makina teçhizat hariç)	7%	75.6%	28.8%	13.2%	75.7%	23.1%	17.2%	-1.3%	0.6%	-0.8%
Metalik Olmayan Diğer Min. Mad. İmalatı	7%	58.9%	23.9%	18.0%	59.5%	22.8%	22.5%	-1.3%	1.6%	0.3%
Giyim Eşyası İmalatı	7%	150.1%	21.5%	-5.2%	154.2%	16.6%	-1.1%	-1.1%	-0.3%	-1.1%
Motorlu kara taşıtı, treyler ve yarı treyler imalatı	5%	318.4%	34.1%	2.2%	355.3%	30.2%	4.3%	-3.9%	-1.4%	-2.3%
Makine&Teçhizat İmalatı (başka yerde sınıflandır	5%	85.7%	39.9%	23.4%	87.3%	34.7%	27.9%	-1.4%	2.1%	3.9%
Plastik-Kauçuk Ürünleri İmalatı	5%	78.7%	26.2%	12.8%	79.2%	23.1%	17.5%	-2.6%	1.7%	1.4%
Kimyasal Madde Ürünleri İmalatı	5%	49.6%	18.2%	13.3%	49.7%	15.2%	15.6%	-1.4%	0.4%	-0.9%
Ana Metal Sanayi	3%	58.9%	18.6%	10.8%	59.4%	15.1%	14.2%	2.3%	1.0%	-2.1%
Elektrikli teçhizat imalatı	3%	110.0%	34.8%	19.0%	110.9%	29.2%	23.0%	-0.7%	-2.0%	3.2%
Elektrik, Gaz ve Su	**8%**	**26.6%**	**12.2%**	**-2.8%**	**26.6%**	**12.2%**	**-1.6%**	**-1.3%**	**7.6%**	**0.7%**

*ağırlıklar yaklaşık değerleri ifade etmektedir

Kaynak: TÜİK, Gedik Yatırım

Tablo 2: Sektörel hacim ve ciro endeksleri, Yıllık reel değişim

		Arındırılmamış (yıllık değişim)			Takvim etkisi arındırılmış (yıllık değişim)			Mevsim ve takvim etkisi arındır.		
	Weight*	04/21	03/21	02/21	04/21	03/21	02/21	04/21	03/21	02/21
Perakende hacim endeksi		**41.5%**	**21.3%**	**3.9%**	**41.7%**	**19.8%**	**4.7%**	**-6.3%**	**5.4%**	**3.5%**
Ciro endeksleri (reel değişim):										
Toptan ve perakende ticaret		**64.5%**	**35.6%**	**13.2%**	**64.4%**	**31.9%**	**15.6%**	**-6.9%**	**4.7%**	**0.4%**
motorlu taşıtlar		143.2%	75.0%	16.0%	143.1%	68.1%	17.4%	-7.7%	5.1%	-4.3%
Hizmet (ticaret hariç)		**51.6%**	**22.9%**	**-4.5%**	**51.6%**	**20.7%**	**-3.7%**	**-4.3%**	**6.3%**	**2.6%**
Ulaştırma ve depolama	40%	59.1%	29.2%	-2.5%	59.1%	26.4%	-1.1%	-1.3%	6.7%	3.6%
Oteller ve lokantalar	14%	150.3%	24.8%	-34.2%	150.6%	24.8%	-33.6%	-25.1%	17.4%	8.8%
Bilgi ve iletişim	17%	15.8%	17.6%	11.1%	15.8%	15.9%	11.4%	0.9%	1.6%	0.2%
Gayrimenkul Faaliyetleri	4%	50.1%	24.0%	-10.1%	50.1%	21.1%	-8.0%	-11.9%	19.1%	-3.3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	10%	44.7%	19.6%	12.9%	78.4%	16.1%	12.4%	1.9%	1.5%	-0.9%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	16%	47.6%	9.7%	-12.7%	47.5%	8.7%	-12.3%	-5.1%	2.2%	3.2%
seyahat acenteleri	5%	312.2%	-10.5%	-61.1%	312.2%	-10.5%	-61.1%	-24.9%	0.2%	5.1%
İnşaat		**15.4%**	**0.3%**	**-5.6%**	**15.4%**	**-1.9%**	**-5.7%**	**-4.2%**	**-7.3%**	**5.0%**

*ağırlıklar yaklaşık değerleri ifade etmektedir

Kaynak: TÜİK, Gedik Yatırım

Grafik 4: Perakende sektörü hacim endeksi; Takvim ve mevsim etkilerinden arındırılmış

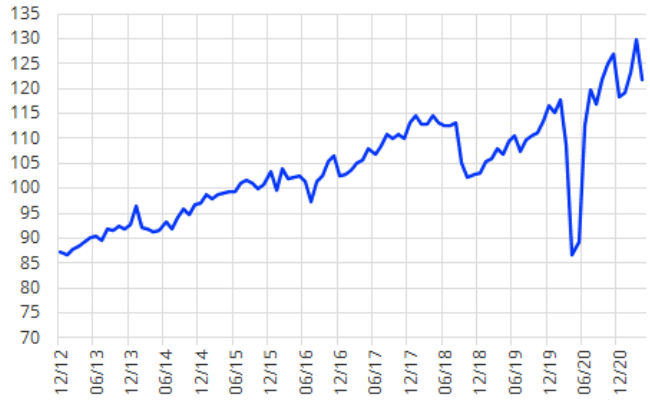

Kaynak: TÜİK

Grafik 5: Seyahat acenteleri ciro endeksi*

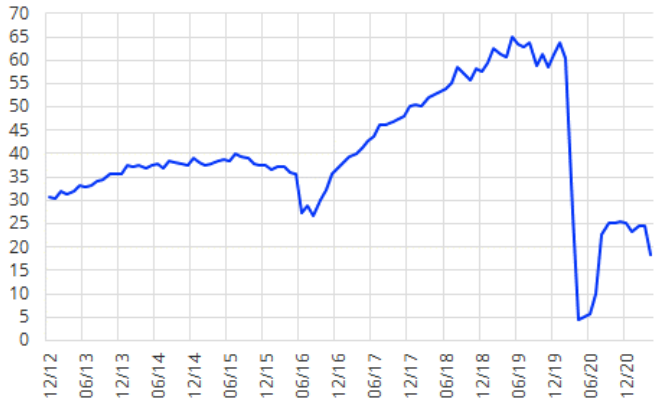

Kaynak: TÜİK

Graph 6: Otel-lokanta sektörü ciro endeksi*

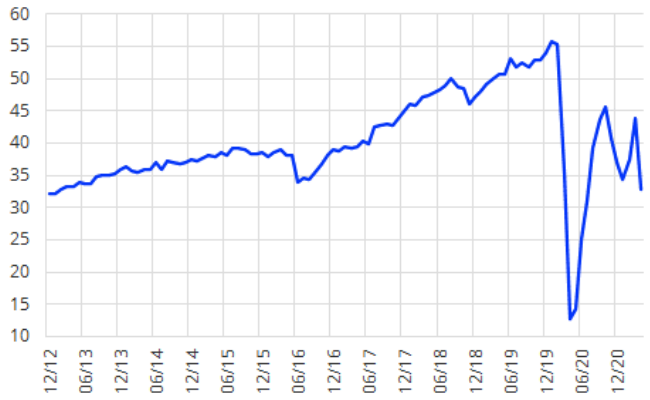

Kaynak: TÜİK

Graph 7: Havayolu taşımacılığı sektörü ciro endeksi*

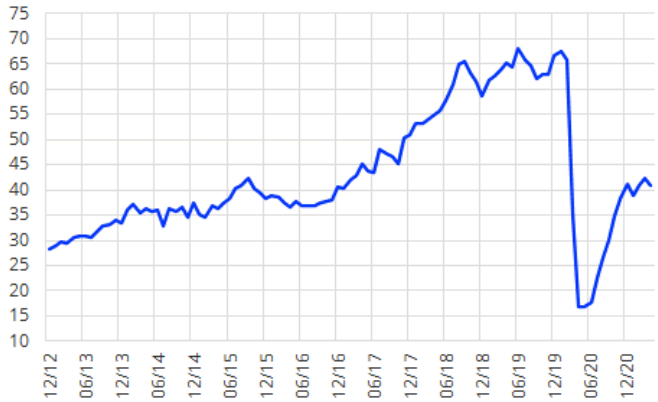

Kaynak: TÜİK

Graph 8: Bilgi-işlem sektörü ciro endeksi*

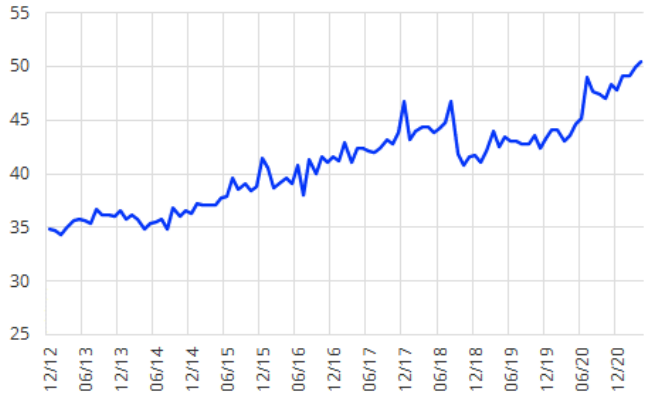

Kaynak: TÜİK

Graph 9: İnşaat sektörü ciro endeksi*

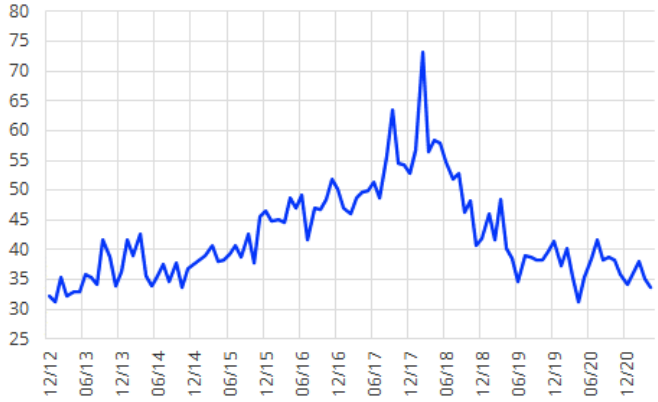

Kaynak: TÜİK

**** Takvim etkisi, mevsimsellik ve enflasyondan arındırılmış***

YASAL UYARI

Burada yer alan bilgiler Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Yatırım Danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak Yatırım Danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. sorumlu değildir.